

ongres.

au de eer ter kennis
enten zijn afgezonden:
deratoren, Agenten en
formulieren en c. de

Moderatoren en Consu-
gangsformule voor het
n wenschen te bezitten,

162, Keizersgracht,
dent is aangegeven, en
n het Congres, geheel
ipbeetoon, en alzo in
zag.

van het Congres,
R. Voorzitter,
DN.
R.

Orgels

ndhaven, uitmuntende
ne constructie en sier-

Europeesche Vorsten.
sici der wereld.

Volledigste garantie.

l en Koloniën.

MEDING,

msterdam.

Iutrekke onderstaande

GOLDSCHMEDING

tocht hebbende, ver-
ruim twaalfjaar ge-
toen is gebleven en
gewest, waarom hij
noemde orgels betuigt

D. VERBEEK,

toom, Amsterdam.

DIE.

enis / 300.

... 10.

den bij een der

mandant van

rgemeesters en,

steloos gegeven.

aan den grooten aan-
haar leeraren wen-
am om de kuddes des
de meening van het
rt tot de waarschijn-
oo zijn zal, zullen de
n niet minder haar
neer oorzaken hebben
danken, dat Hij zóó
getoond heeft, dat
kt degenen, die op
deeren riep: "Uwe
l noot bereiken om
bben wij eenigszins
en: "De Heere zal
tudenten hebben het
ziende op het gebod
t." "Mij dunkt, wiens
r Synodalsme ver-
ets wonderlijks zien,
merken. Mij althans
ink en bewondering
de goedertierenheid

W. HOVY.

den heer W. Hovy

1; door den heer

nam, uit Wormer-

13, samen f 34; aan

Fernhout te Taun-

door Prof. Dr. A.

5, van de Vereen.

Slik-Ewijk en Oos-

door den heer W.

end te Zaandam f 1.

Blauw Sr. te 's-Grac-

te van de Vrien-

Febr. j.l. f 1; door

st, van de Vereen.

van Schelven van

f 2.50.

exempl. G. Kulen-

Sibersma.

Hartog ingekomen

r Ds. C. A. Renier

us f 5; door E. v.

te N. Brug f 7.50

een busje f 5; door

v. A. te H. f 100;

oor A. J. C. S. te

f 5.50; van D. S. te

Penningmeester.

DINGSKERK.

ningo.

A. FURST.

A. KORFF.

gadering met de

ering met de leden

de Nederlandsche

hierosolyma-Capta.

STOOMDRUKKERIJ,

AMSTERDAM.

De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijlagen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud
van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertentie-
aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Donderdag 's namiddags te 12 ure worden ontvangen
kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 27 Februari 1887. N°. 479.

Abonnementenprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke
nummers aan het Bureel 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
aan het Bureel, Warmoesstraat 106, te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 8 regels 90 Cent; voor elken regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vermelding van leedgaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Ct. per regel.

Bij dit Nummer behoort een
BIJVOEGSEL.

Van des menschen verlossing.

ZEVENDE ZONDAGSDEELING.

III.

De tijd is vervuld. Bekeert
u en geloof het Evangelie.
Marc. 1:15.

Op het punt van het geloof zijn onze
vaderen ongemerkt in onderlinge tegen-
spraak vervallen; een tegenspraak die voor
den lezer van Brakels en Comries geschrif-
ten geen geheim is, en die niet mag blijven
liggen, of ze gaat kankeren in den wortel
onzer beelden.

Lichte daarom ons derde artikel over
deze Zondagsdeeling het ontstaan van deze
tegenspraak eenigszins toe.

In de Roomsche kerk vonden onze vade-
ren de bedenkelijke leer van de dusge-
naamde *fides implicita*, wat beduidt: van
een ingewikkeld geloof. Van Roomsche zij
bedoelde men hiermee, dat een gewoon
leek volstrekt niet in de noodzakelijkheid
verkeerde, om de onderscheidene stukken
des geloofs in zijn bewustzijn op te nemen,
en na kennisneming, als waar te belijden,
maar dat hij volstaan kon, met een alge-
meene geneigdheid tot gelooven, zoodat
hij, ongezien en ongekend, op de autoriteit
der kerk afgaande, den inhoud des geloofs
aannam.

Hiertegen kwamen de Gereformeerden
niet krachtig op, en hielden staande, dat tot
een zaligmakend geloof wel terdege kennis
van de zaak die men gelooven zal onmis-
baar is, en dat uit dien hoofde zulk een
onbewust geloof wel *superstitious*, maar
nooit *zalig* kan maken.

En in zooverre hadden onze godgeleerden
hierin ongetwijfeld gelijk. Immers geeft men
eenmaal toe dat de dispositie des gemoeds
volstaat, om ongezien te tekenen wat de kerk
staande houdt, dan heeft dit onvermijdelijk
ten gevolge, dat de kennis der waarheid
bijaak en overtolligheid wordt, en het ge-
loof in stede van op Christus zelfen zich
op de kerk en de geestelijkheid richt. Het
wordt dan een mystiek, onhelder en duister
geloof, waar allerlei in woorden kan, dat
onzuiver voor Gods oog wordt bevonden,
en alle belijdenis van beginselen lijdt schat.
Er is dan geen eigen aandrift tot onder-
zoek. Er is geen zelfstandige openbaring der
geesten in de vrijheid Christi. En in stede
van voorbereiding voor de vrijheid van
Gods kinderen is het nogmaals „de geest der
dienstbaarheid wederom tot vreeze” waar-
onder ge zucht.

En toch, hoe volmondig we dit ook toe-
stemmen, toch is, in de controversen tegen
Rome, tweemaal punt bij onze vaderen on-
opgelost gebleven: we bedoelen de zalig-
heid der kleinen, en de zaligheid der min-
derbedeelden van begrip.

Bezien we beide iets van naderbij.

Had onze kerk den kinderdoop verworpen
en de harde gedachte uitgesproken,
dat wie onbekeerd en ongedoopt sterft, ver-
loren is, dan, natuurlijk, had men ongetoond
op de lijn der kennis kunnen voortgaan.
Immers men had dan gesteld, dat een
kind te zijner tijd met de waarheid wordt
bekend gemaakt; dat, na deze bekendma-
king, het ingewrochte geloof zich op deze
waarheid richtten kan; en dat alleen zij
gezegd kunnen worden daadwerkelijk te
gelooven, die alsnu deze gekende waar-
heid omhelzen.

Alle meer intellectuele richting onder
de Gereformeerden (denk aan Prof. Doedes)
is dan ook getuigd met den kinderdoop
te verwerpen. Men sluit dan eenvoudig het
oog voor de schakeringen des levens, en alle
moeilijkheid vervalt.

Wie echter dieper nadenkt, en met de
Dordsche vaderen belijdt, dat godvrucht-
tige ouders ook van de zaligheid hunner
vroeg gestorven lievelingen het beste ver-
hoppen mogen, die stuit hier op een zeer
ernstig bezwaar.

Zegt hij toch, „deze kinderen zijn bui-
ten geloof gezaligd,” waar blijft dan de
waarheid, dat „wie niet geloofd zal heb-
ben, zal verdoemd worden,” of ook zegt
men, „neen, ook deze kinderen gelooven!”
waar blijft men dan tegenover Rome met
de onmisbare „kennis?”

Gemeenlijk nu maakten onze godge-
leerden zich hiervan af met de opmerking,
dat zij uitsluitend van de volwassenen
spraken, en dat voorts de Heere in zijn

almachtige genade zijn eigen wegen voor
de kleinen had.

Intusschen voelden ze zelve wel, dat dit
geen hout sneed. Werden toch de kleinen
buiten geloof zalig, dan werd op zeer on-
gelegene wijze de vastheid der waarheid
losgerukt. Want immers, zoo een klein
kind er buiten geloof kon komen, waarom
dan een groot mensch ook niet? En dat een-
maal toegegeven, waar bleef dan de klem
van heel de Heilige Schriftuur?

Onze uitnemendste godgeleerden gelijk
Voetius en Rutherford hebben daarom
terstond dit kwaad zoeken te stuiten, door
de belijdenis, dat de Heere het werk der
wedergeboorte meestal reeds voor den heli-
gen Doop in de kleinen werkt, die verkoren
zijn, en dat de Doop aan hen, als reeds we-
dergeboren, wordt toebediend; dat voorts het
tweede leven, dat ook de kleinen door
deze tweede geboorte ontvangen, uit zijn
aard met de neiging tot gelooven behept is;
dat God de Heere, die in den zaad-
korrel reeds den halm en de volle aïre
ziet, ook de kleinen niet buiten geloof
ziet.

Toch is men na Voetius van deze goe-
de lijn weer afgegaan, en heeft, om de
kennis toe vooral hoog te houden, de
„kleine kinderkerken” weer geheel uit het oog
verloren, tot eindelijk Marck in zijn *March*
der godgeleerdheid, geheel op intellectua-
listisch standpunt aanlandde en nauwelijks
met de „kinderkerken” rekent. Dit voedde in
ongemeene mate de „onderwerpelijke rich-
ting”, en het is de uitnemende verdienste
van Comrie en Holtius, dat ze, het gevaar
van deze zwenking inziende, toen op het voet-
spoor van vele Engelsche godgeleerden de
voorwerpelijke daad Gods weer op den voor-
grond trokken door hun prediking van het
ingepant geloofsvermogen.

Dit was feitelijk een terugkomen op de
prediking van Voetius; alleen op het stuk
van het geloof iets meer ontwikkeld.

Ook de tweede bedenking, waarop we
boven wezen, maande hiertoe. Het is toch
volstrekt niet waar, dat de moeilijkheid
uitsluitend in de „kleine kinderkerken” zit,
die vroeg sterven. Wie zoo oordeelt, zijn
mannen van de theorie, die buiten het leven
staan. Wie toch meeleefde met de schare,
die weet, dat van de honderd volwassenen,
die vreugdvol in hun Heere afsterven,
hoogstens een tiende gedeelte zoover in de
kennis der waarheid is doorgedrongen, dat
ze den samenhang van dit schoon gebouw
doorzien. De meesten daarentegen weten
er, o, zoo weinig van. En komt ge onder
een klasse van menschen, bij wie zekere
verstandelijke botheid verre van uitzonde-
ring is, dan bespeurt de kenner al ras, dat
de meest gewone begrippen zelfs ontbreken.
Leerde nu Jezus, dat „de wijzen en ver-
standigen” de gelukzaligen zijn, overmits zij
het gansch bestel zoo vaardig kunnen uit-
leggen, dan ware het iets anders. Maar
nu de Heere leert, dat juist de „kinder-
kerken in verstand” de zaligen zijn, nu tast
men, hoe ook deze conclusie ons lijnrecht
met de Heilige Schrift in strijd brengt.
Neem bv. het stuk onzer rechtvaardig-
digmaking, en ontleed dit in zijn be-
standdeelen, om elk Arminianisme uit
te bannen, en vraag eens hoeveel broe-
ders en zusters in de groote stad van Am-
sterdam, u deze Rechterlijke daad Gods in
zijn Besluit, in zijn Vierchaar, in de Op-
standing Christi, in het forum der consciën-
tie, en in zijn toenemende klaarheid voor het
bewustzijn van den geloovige behoorlijk
kunnen uitleggen. Schoeit ge dus op die leest
uw kerk, dan geeft ge aan de spitsvond-
digen een ongerechtvaardigde voorkeur; dat
sterkere denkers worden dan de vroomsten
geacht; een ongemeen geheugen brengt in
roep van heiligheid; en de hersenen krij-
gen in uw Christelijke schatting een veel
te sterk overwicht op het innerlijk leven
der ziel.

Ook dit kwaad nu bezwoeren Maccovius en
Voetius en nahen Comrie en Holtius, door van
deze onderwerpelijke geloofswerking de zielen
terug te roepen naar de schepping des
nieuwen levens en het inplanten van het
geloofsvermogen door den Heere. En als
men hun dan tegenwerpt, dat ze op die
wijze naar Rome terugwerken en weer on-
gemerkt tot de leer van een „ingewikkeld
geloof” kwamen, dan wisten ze wel beter,
en hebben ze meer dan eens getoond, dat
zij juist nog beter dan de „onderwerpelijke”
lieden Rome staan konden.

Tweeërlei strekke er toe, om dezen draad
verder voort te spinnen.

Voor wat de „kleine kinderkerken” aangaat
de opmerking, dat het geloof, gelijk Rome

dit opvat, een gemoedsneiging is, die niet
noodzakelijk met het bewustzijn in verband
staat. Ge onderteekent het ook ongesien
en ongekend, en toont juist door dat teke-
nen van wat ge niet laat, „uw blind
vertrouwen”. Tegen deze *cocca fides*, dit
„blind geloof,” stellen wij nu daarentegen de
organische opvatting van het geloof, en
wel in tweeërlei opzicht. Organisch voor
wat onze personen aangaat, in zoover wij
belijden, dat het geloof een hebbelijkheid
is die heel ons wezen, en dus ook ons be-
wustzijn eigen wordt door de wederge-
boorte. En ten tweede organisch in zich
zelf, in zooverre, in de kiem, ook, al
ontbreekt de werking nog, toch geheel
dezelfde aard in zit, die straks uit zal ko-
men, en deze aard, zoo er slechts tijd van
leven is, met noodzakelijkheid uitkomen
moet.

En voor wat de eenvoudigen of onoo-
zelen aangaat, zoo moet steunpunt en ver-
weer tegen het onzalig intellectualisme en
de kanker van het dorre begripsgeloof ge-
zocht in een leggen van allen nadruk op
het bovennatuurlijk karakter van de ken-
nis die uit het geloof komt. Deze ken-
nis mag niet opgevat als geheugenwerk,
als begripsgave, als macht en talent om
het weer te geven en in woorden uit te
spreken. Neen deze kennis van de ver-
lichte oogen des verstands is een geestelijke
clairvoyance of helderziendheid, gelijk
Adam die in het Paradijs vóór den val be-
zat, en gelijk de zaligen daarboven die
genieten, om te zien met ongedekten aan-
gezichte.

En op die wijs vervalt metterdaad elk
bezwaar. Het blijft dan één eisch des ge-
loofs voor een ieder d'ie zalig wordt. Dit
geloof is één in zijn klein en in zijn volle
ophloeden. De zaligheid der kleinen wordt
geen oorkussen van traagheid voor wie op-
wies tot rijper leeftijd. En de man van veel
begripskracht en veel geheugen drukt de
eenvoudigen niet neer, maar heft ze op.

En hiermee valt dan tevens het spreek-
en van kinderen, die op het geloof van hun
ouders gedoopt werden; vervalt alle moei-
lijkheid uit het Doopsformulier; en komt er
klarheid en vastheid van gang door de
eenheid die in het wezen des geloofs wordt
gelandhaafd.

Altoos weer het geloof onder het beeld
van de spons. Ook al ligt de spons nog
dor en droog, toch is ze spons, ook nu ze nog
met geen water in aanraking kwam. Maar
doopt ge ze in het water, dan moet ze het
vocht inzuigen. En doet ze dat niet, dan
blijkt ze geen spons te zijn.

En zoo verstaan we dan nu ook de 22ste
Vraag van den Catechismus, als op het on-
derzoek: Wat is dan een Christen noodig
te gelooven? geantwoord wordt: „Al wat
ons in het Evangelie beïdoeld wordt, hetwelk
ons de artikelen onzes algemeenen en on-
gewijfelden Christelijken geloofs in een
hoofdsomme leeren.”

Terecht toch is hiermee uitgesproken,
dat elk persoon, die van Godswege een in-
gewrochte geloofshebbelijkheid of geloofs-
ervaring ontving, zoodra hij met de belofte
van het Evangelie in aanraking komt, zich
daarvoor ontsluiten zal en deze belofte gre-
tiglijk aanneemt. Dat Evangelie ligt er nu
eenmaal. Die belofte schittert er in. En
nu is dit Evangelie alzo geformeerd en
dat geloof alzo ingewrocht, dat zoodra ze
met elkaar in aanraking komen, het één in
het andere inzuigt en indringt.

Toch ligt er nog meer in dit antwoord;
iets wat vooral tegenover de pseudo-mys-
tie der Ethischen moet volgehouden. Er
staat namelijk niet, dat een kind van God
begint met Jezus in zijn gemoed op te
nemen, of zich aan Jezus over te geven,
maar dat alle geloof begint met een gelooven
van het Evangelie, en wel niet van den
Christus in dat Evangelie, maar van de be-
loften die in dit Evangelie vervat zijn. Het
begint dus niet van de zij van het gemoed,
noch van den wil, maar van de zij van het
bewustzijn.

En dit natuurlijk, dit kan niet anders, —
al het roepen, dat men eerst begint met Jezus
aan te nemen, is ongerijnd.

Hoe toch wilt ge Jezus aannemen, zoo-
lang hij niet meer voor u is, dan een naam
zonder inhoud, een klank zonder wezen? En
zegt ge: „Nu, maar zoo bedoel ik het ook
niet, ik bedoel een aannemen van Jezus als
Verlosser van zondaren,” welnu, dan ligt reeds
hiermee heel de Ethische theorie onder-
boven geworpen, want te weten dat Jezus
een Verlosser van zondaren is, is geen zaak
van het gemoed noch van den wil, maar
wel terdege een zaak van ons bewustzijn.

Ge kunt niets aannemen, of het moet
voor u zekeren vorm of zekere gestalte of

zekeren inhoud hebben, en zoodra ge aan
den Christus ook maar eenigen vorm of
eenige gestalte of eenigen inhoud toekent,
ontstaat de vraag, of ge u in uw voorstel-
ling ook soms vergist, of uw voorstelling
wel strookt met het Evangelie, en of ge
soms ook een denkbeeldigen Christus ver-
koost in stede van den wezenlijken die voor
ons leed en stierf.

Zoo komt ge dus aanstands op het ter-
reïn van het bewustzijn, en blijkt overtuig-
gend, dat de kennis wel moest vooraf-
gaan, al geven we gaarne toe dat er duur-
zaam een gestadige wisselwerking ontstaat,
een meerdere kennis die tot warmer ge-
meenschap en een inniger gemeenschap die
tot zaliger kennis leidt. Kennis en sym-
pathie voeden elkaar weerkering.

Gelooven blijft daarom gelooven in strik-
ten zin.

Gelooven wil zeggen: gesproken wor-
den als waar aannemen, niet omdat gij er
de waarheid van inziet, maar omdat uw
zegsman in zijn persoon u voldoende waar-
borg oplevert. Weg dus met alle nieuwe
vondst, dat gelooven eigenlijk is „zich
overgeven”, zich „toevertrouwen”, een „om-
helzen”, of wat ook; neen, laat ons nuch-
ter blijven. Dat alles moge er uit volgen,
maar is het eigenlijke, oorspronkelijke ge-
looven niet.

Zult gij iets gelooven, dan moet er iets
gezegd zijn, wat ge looven zult, en de waar-
heid en zekerheid van dit gezegde moet
voor u uitsluitend gelegen zijn in den per-
soon die het zegt.

Weten komt daarom bij zaken te pas,
maar bij alle personen geloof. Als gij iets
zegt, geloof ik het, zoo ik het aanneem op
grond van het vertrouwen dat uw persoon
mij inboezemt. Boezemt gij mij dat ver-
trouwen niet in, en ik ga ander bewijs zoek-
en, dan geloof ik u niet.

En zoo nu ligt het ook bij God den
Heere en bij het geloof dat zalig maakt.

Te gelooven onderstelt 1°. dat God sprak;
2°. dat tot u kwam wat God gesproken
heeft; en 3°. dat gij dit door God gespro-
ken nu voor waarachtig en zeker houdt
alleen en uitsluitend op dezen eenigen grond,
dat Hij die het sprak niet liegen kan.

Zoo, en zoo alleen mag het in onze
Christelijke kerk geleerd worden.

En daarom zegt ook de Catechismus zoo
schoon en waar, dat een Christen gelooven
moet al wat God in zijn Evangelie beloofd
heeft. Een belofte is in woorden. Een be-
lofte is uitgesproken. Een belofte onderstelt
een belover. En nu is het noodig ter za-
ligheid, dat gij God den Heere op het woord
zijner belofte om zijns zelfwille geloofd.

En doet ge dit nu, natuurlijk dan wordt
de belofte voor u ook wezenlijk waarheid,
een waarheid, waar gij met hartelijke toe-
stemming der ziele bijvalt. En zoo ontspruit
dan vanzelf uit het geloof die inkerende wer-
king, die de belofte alsnu op u zelve past,
en u doet zien, gelijk we ons vorig artikel
besloten: „Die doemeling, waarmee ik God
den Heere in de Schrift zie handelen, ben
ik, en tevens zie ik in de Schrift hoe de
Heere dien doemeling, die ik ben, dien
goddelooze, rechtvaardigt en redt!”

En in dat geloof zijt ge dan zalig!

KUYPER.

„Hosannah in de hoogste he-
melen!”

Geregeld zij het Koninkrijk
van onzen vader David, het-
welk komt in den naam des
Heeren! Hosannah in de hoog-
ste hemelen! Marc. 11: 9-10.

Hosannah is een vreugdekreet, een kreet van
heilige verheuging in den God onzes heils.

Uit Psalm 118, in het slot, is dat Hosannah
gekomen.

Er wordt daar gezongen van „den steen,
dien doot de tempelbouwers verachtelijk was
een plaats ontsied,” en die nu van God ten
hoofd des hoeks is gezet. Dus van Messias,
van Immanuel, van den Goel die ons komt
verlossen. En Hem nu jubelt de kerke Gods
tegen: Hosannah, d. i. Geef nu heil, Heere!
Gezegend is Hij, die daar komt in den naam
des Heeren!

Dat Hosannah is aan Jezus, toen hij nog op
aarde verkeerde, óók toegezongen. Bij zijn
laatsten opgang naar Jeruzalem, toen hij deed
naar het woord door Mozes en Elia hem op
Thabor toegesproken, „van den uitgang dien hij
volbrengen moest te Jeruzalem,” en toen hij,
gezet op een ezel, symbolisch-prophetisch,
naar Zacharia's godspreek, Jeruzalems poorte
binnenreed, om zich voor de oogen van heel
Jeruzalem als Messias te openbaren.

Want al zweeg toen Jeruzalem, het voor
Paschen opgekomen landvolk zweeg niet, en

nauwelijks gaven de discipelen het sein door
hun kleederen op het vleul te leggen, of al
het volk begon hun kleederen op den weg te
spreiden, en ze sneden de meien van de
boomen af, en wuifden hem tegen, en toen viert
het één geroep, en één gezang, en één jubel,
op heel den heitweg: Hosannah, Hosannah voor
Jezus!

En sinds die ure is het Hosannah voor
Jezus slechts een korte wijle afgebroken; want
wel is het toen op Gabbatha in het „krulst hem,
krulst hem!” gesmoord, maar nauwelijks is de
Pinksterdag aangebroken, of uit duizend mon-
den galmt het Hosannah voor Jezus weer naar
den hooge. En sinds breidde de kerk zich uit
en uit, en waar ook haar vanc werd heen
gedragen, altoos volgde het zoet geklank van
het jubelend Hosannah!

En thans is er in heel ons werelddeel geen
plek en geen oord, of elken Sabbat ruischt
de stroom des lofs en der aanbidding en gaat
het Hosannah van menschenlippen, bij orgel-
toon, voor hem op.

Er ligt in dit ruischen van den Hosannah-
stroom voor Jezus iets zoets en iets goeds.

Wie zou dien lof smoren willen?

En toch, wie dieper leeft en dieper ziet,
heeft met dat Hosannah-jubel, o, zoo weinig
vrede.

Reeds op den weg van Bethfagé naar den
Olijfberg, zoo zegt Johannes ons, wisten zelfs
de discipelen, laat staan die schare Galileers,
niet eens wat ze deden.

Ze zongen, en jubelden, en joelden maar!
Schier alles opgewondenheid, opgetogenheid,
wilde, woeste geestdrift, maar zonder inner-
lijke aandrijving van den Geest in het hart.

En, helaas, zooda het toen bij den Olijf-
berg was, is het zoo ook niet meer nog in de
kringen van wie nu lofzangen?

Gemengd vloeit de hoop in het beïdehuis
salm. En hoor, daar zet het orgel in, en nau-
welijks slaat het aan, of allermond opent zich,
en schier ieder zingt in het Hosannah voor
Jezus mee!

Maar onder het zingen vertolkt een dwa-
lend oog, een bezige hand, een ongewend ge-
laet, u genoegzaam, hoe eerst op het uiterste
der lippen dat Hosannah geboren werd, en ge-
voelt: Neen, zulk een Hosannah is het ofter
dat Jezus behagen kan, niet!

Of ook, het oog leeft mee in het lied; gloed
zies vertoont het aangezicht bij het zingen;
hier merkt ge wel waarlijk, dat het Hosannah
de ziel heeft geroerd. En toch, spreek straks
met die zangers, die zangers, en hoe volstrekt
niets is door die jubelende ziel van de groot-
heid van uw Heiland verstaan!

O, Onze psalmen waren niet rijk genoeg, om
Jezus' lof uit te loven op hooge tonen. Ge-
zangen opzettelijk voor zijn lof gedicht moes-
ten in het beïdehuis ingedragen. En zoo ver-
menigvuldigen zich de Hosannahliedekens.

Maar, helaas, juist in de kringen, waar die
Hosannahliedekens het meeste bestaan, wat
onkenais, wat ondiepte in de liefdevoor Jezus,
wat uitwendigheid, wat overvakkigheden, hoe
schier niets van Jezus wezenlijke grootheid
verstaan!

Neen, het Hosannah voor Jezus moet niet
uit de bewondering van zijn grootheid opgaan.
Als het Jezus daarom te doen ware geweest,
dat een zangerakoor zijn grootheid zou berin-
gen, wat ware zijn vleeschwording dan noodig
gewest?

Had hij dan zijn duizendmaal tienduizend en-
gelen niet gehad, om, schooner dan ooit een men-
schentong het kan, den lof en den prijs zijner
goddelijke deugden al groter te maken?

Maar wat geen engel ooit kon of kan, dat
is het wat Jezus van menschenlippen zoekt,
een lied van den verlate voor den Borg die
hem vrijkocht.

En daarom niet het lied der bewondering
van Jezus' grootheid, maar het „Mijn Goel, mijn
Jezus, mijn Redder, mijn Heer!” dat, en dat
alleen is muziek in Jezus' oor; dat de hem wel-